

BUSSTERMINAL

FÖR NACKA- OCH VÄRMDÖBUSSARNA VID SLUSSEN

GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

2012-01-09

Dp 2011-01580-54

genomförandebeskrivning

DETALJPLAN FÖR NY BUSSTERMINAL FÖR NACKA- OCH VÄRMDÖBUSSARNA VID SLUSSEN DEL AV FASTIGHETEN SÖDERMALM 7:87 M FL

I STADSDELEN SÖDERMALM
DP 2011-01580-54

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Allmänt	2
2. Planhandlingar	2
3. Planens syfte	2
4. Bakgrund	2
5. Fastighetsrättsliga frågor	3
6. Ekonomiska frågor	6
7. Tekniska frågor	6
8. Organisatoriska frågor	7
9. Tidplan	7
10. Medverkande	8

1. ALLMÄNT

Genomförandebeskrivningen redovisar de fastighetsrättsliga, ekonomiska, tekniska och organisatoriska åtgärder som behövs för att åstadkomma ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av detaljplanen.

Genomförandebeskrivningen har ingen självständig rättsverkan, utan syftar till att vara vägledande vid genomförandet av detaljplanen.

2. PLANHANDLINGAR

Planen består av plankarta med bestämmelser. Till planen hör denna genomförandebeskrivning, en planbeskrivning samt en miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

3. PLANENS SYFTE

Planen syftar till att möjliggöra byggande av ny bussterminal för Nacka- och Värmdöbussarna i nytt bergrum under Katarinavägen och Mosebacke med tillhörande entréutrymmen för resenärer, koppling till tunnelbanan, anpassning av Stadsgården för in- och utpassage för bussar samt till terminalen tillhörande tekniska anläggningar.

4. BAKGRUND

En ombyggnation av Slussen är förestående och i samband med denna ska också dagens terminal för Nacka- och Värmdöbussarna ersättas. Gestaltningen av framtidens Slussen har diskuterats under en lång tid med två tävlingar genomförda under 1991 respektive 2004. Därefter genomfördes ett programsamråd under 2007 för förslag till ny utformning av Slussen. Programsamrådet redovisade två alternativa utformningar, båda med en bussterminal på kajen, framför KF-huset. Även i det förslag som presenterades under plansamrådet 2010 fanns bussterminalen förlagd till platsen framför KF-huset. Efter plansamrådet konstaterades att det finns flera svårigheter att lokalisera terminalen till detta läge på kajen, bland annat p.g.a. utrymmesbrist för att rymma alla de funktioner och utrymmen som den nya terminalen ska innehålla. Av ovanstående anledning lyftes frågan om att förlägga bussterminalen i ett nytt bergrum i Katarinaberget. Stadsbyggnadsnämnden fattade 31 mars 2011 beslut att genomföra plansamråd för förslag till ny bussterminal för Nacka- och Värmdöbussarna i nytt bergrum i Katarinaberget, under Katarinavägen och Mosebacke, vilket gjordes under maj-juni 2011. Den 29 september 2011 redovisades genomfört plansamråd för stadsbyggnadsnämnden som fattade beslut att genomföra utställning för nu aktuell detaljplan.

Bussterminalen ligger inrymd i helt nya bergtrum som sprängs in under Katarinavägen och Mosebacke. Terminalen är anpassad till att möta det framtida resandebehovet från Nacka och Värmdö med över 40 000 passagerare per dygn till skillnad mot dagens knappt 30 000 resenärer per dygn. Terminalen rymmer 8 ankomstplatser, 20 avgångsplatser samt 20 s.k. reglerplatser där bussarna ställs upp i väntan på nästa tur. Bussarna angör terminalen från Stadsgårdsleden via en infart belägen parallellt med leden under Saltsjöbanans spårområde. Resenärernas huvudentré är belägen mot Katarinavägen i ett av de två befintliga valv som idag används som infart till Katarinagaraget och som i planförslaget föreslås konverteras till entré. Via denna entré når man också tunnelbanans södra perrongändar, kopplingen mellan tunnelbanan och bussterminalen som utgör en nod i kollektivtrafikknutpunkten vid framtidens Slussen samt de södra delarna av den handelsplats som planeras i de undre våningsplanen och som sträcker sig fram till kajen. Ytterligare en entré till bussterminalen föreslås vid kajplan intill Stadsgårdsleden, i Lokattens trappor.

5. FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR

ÄGOFÖRHÅLLANDEN

Planområdet berör fastigheterna Dohlströms 1, Drottningen 2-5, 8-13, Fiskaren Mindre 14-16, Fiskaren Större 7, 9-10, Häckelfjäll 3, 7-8, 31, Höga Stigen Större 17, Katarinabacken 1, 8-10, Kungen 6, Mosebacken 10-12, Prinsen 1, 13-14, 17, Terrassen 16, Urvädersklippan Mindre 2-5, Urvädersklippan Större 5-7, 12, 19, 21, Södermalm 7:2, 7:5, 7:6, 7:87, 10:35.

Staden äger fastigheterna Dohlströms 1, Drottningen 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, Fiskaren Mindre 16, Katarinabacken 1, 8, 9, 10, Kungen 6, Mosebacke 11, 12, Prinsen 17, Terrassen 16, Urvädersklippan Mindre 5, Södermalm 7:2, 7:5, 7:6, 7:87 och 10:35.

Drottningen 2, 3, 4, 5, 12, 13, Katarinabacken 1, 8, 9, 10, Kungen 6, Mosebacke 11, 12, Terrassen 16 och Urvädersklippan Mindre 5 är upplåtna med tomträtt till AB Stadsholmen.

Drottningen 8, 9, 10, 11 är upplåten med tomträtt till Sven Johan Torstensson, Karin Birgitta Gori och Anna Maria Liljendahl.

Prinsen 17 är upplåten med tomträtt till Stiftelsen Stockholms Sjöfartshotell.

Fiskaren Mindre 14 ägs av Fastighets AB Fiskargatan, Fiskaren Mindre 15 ägs av Fastighets AB Fiskaren Mindre 15, Fiskaren Större 7 ägs av Brf Hökens Gata 8 i Stockholm, Fiskaren Större 9 ägs av Ingrid Britt-Marie Bosten, Fiskaren Större 10 ägs av Blondell Förvaltning AB, Häckelfjäll 3 ägs av Bengt Svante Ringström och Bengt Göran Ringström, Häckelfjäll 7 ägs av Brf Häckelfjäll 7, Häckelfjäll 8 ägs av Brf Häckelfjäll 8, Häckelfjäll 31 ägs av Brf Häckelfjäll 31, Höga Stigen Större 17 ägs av Brf Höga Stigen Större 17, Mosebacke 10 ägs av Riksteatern, Prinsen 1, 13, 14 och Urvädersklippan Större 19 ägs av Gyllenforsen Fastigheter KB,

Urvädersklippan Mindre 2 ägs av Brf Urvädersklippan Mindre nr 2,
Urvädersklippan Mindre 3 ägs av Byggnadsfirma Olov Lindgren AB,
Urvädersklippan Mindre 4 ägs av Kommanditbolaget Myran nr 178,
Urvädersklippan Större 5 ägs av Bo Söderholm, Marianne Hoang och Eva
Papaloulou, Urvädersklippan Större 6 ägs av HSB:s Brf Urvädersklippan nr 217 i
Sthlm, Urvädersklippan Större 7 ägs av Brf Höken 9, Urvädersklippan Större 12
ägs av Björn Simonsson & Co HB och Urvädersklippan Större 21 ägs av Brf
Kapten Simon Urväder i Stockholm.

ANVÄNDNING AV MARK

Detaljplanen redovisar avgränsning mellan allmän platsmark och kvartersmark för allmänt respektive enskilt ändamål. Detaljplanen redovisar också användningen av allmän platsmark och kvartersmark både horisontellt och vertikalt. Detta redovisas på plankartan genom att delar av detaljplanen reglerar nybyggnation av bussterminal mellan nivåerna -15,0 meter till +13,0 meter / +14,0 meter / +15,0 meter / +16,0 meter respektive +30,0 meter över stadens nollplan samtidigt som nu gällande detaljplaner gäller inom detta område. I och med detta kommer den del som betecknas som område 2 på plankartan att utformas som en tilläggsplan och gälla parallellt med redan fastställda respektive laga kraftvunna detaljplaner. Den del som utgörs av område 1 på plankartan ersätter alla tidigare fastställda planer inom denna del av planområdet. Inom område 2 ryms yttre skyddszoner för de planerade bergrummen.

Kvartersmark för allmänt respektive enskilt ändamål som betecknas med parentes på plankartan anger att användningen överlagras av annan användning. Inom den del av planområdet som betecknas som område 2 redovisas användning inom parentes.

Markanvändningen redovisas på plankartan med tillhörande bestämmelser. Ytterligare illustrerade sektioner på plankartans del 2 *Illustration till detaljplan* redovisar schematiskt användningen i olika nivåer.

Allmän platsmark utgörs av:

GATA, Katarinavägen samt delar av Klevgränd som underbyggs med bergrum för bussterminal respektive tekniska anläggningar.

HUVUDGATA, Stadsgårdsleden samt nedfart till bussterminalen parallellt med Saltsjöbanan.

PARK, dels det parkområde ovanför resenärsentrén vid Katarinavägen, i anslutning till Thor Modéens trappor, dels parkområdet öster om Sjöfartshotellet mellan Klevgränd och Glasbruksgatan samt söder om Klevgränd i anslutning till kv. Katarinabacken (adress Klevgränd 14) som underbyggs med bergrum för bussterminal respektive tekniska anläggningar.

Kvartersmark för allmänt ändamål utgörs av:

T1, område för bussterminal i bergrum samt tillhörande tekniska anläggningar i bergrum samt ovan mark i form av entréer, ventilation och eventuella personalutrymmen till terminalverksamheten inom befintlig byggnad vid Lokattens trappa.

T2, område för Saltsjöbanan som berörs av planförslaget.

Kvartersmark för enskilt ändamål utgörs av:

C1, område för centrumändamål i undre plan mellan bussterminalen och den handelsplats som ryms inom nya Slussen samt eventuella delar till denna som kan inrymmas under Katarinavägen i anslutning till KF-huset.

E1, område för tekniska anläggningar i undre plan, till exempel tunnlar för stadens tekniska försörjning samt eventuella anläggningar kopplade till tunnelbanan.

P1, område för parkeringsgarage: Katarinagaraget, med de delar av garaget som berörs av planområdet samt garagets infart från Katarinavägen.

FASTIGHETSPLAN

Genom administrativa bestämmelser på plankartan upphör gällande fastighetsplaner för Fiskaren Mindre 14-16, Fiskaren Större 10, Häckelfjäll 3, 7-8, 31, Höga Stigen Större 17, Katarinabacken 1, Kungen 6, Mosebacke 10-12, Prinsen 1, 13-14, 17, Terrassen 16 och Urvädersklippan Större 19, 21 att gälla i sin helhet.

Nya fastighetsplaner erfordras ej.

FASTIGHETSBLDNING

Fastighetsbildningsåtgärder avses genomföras inom såväl allmän platsmark som kvartersmark. Dessa åtgärder avser tredimensionell fastighetsbildning och de befintliga fastigheter som berörs kommer således att urholkas av nya tredimensionella fastigheter. Detta innebär en begränsning i fastighetsägares möjligheter att nyttja sin fastighet i djupled, på plankartan redovisat med lägsta nivå för dränerande ingrepp respektive lägsta nivå för schaktning i meter över nollplanet. Därtill kommer nödvändiga rättigheter att tillskapas, se nedan under rubrik *Servitut och gemensamhetsanläggningar*. Staden avser träffa överenskommelser med berörda fastighetsägare avseende marköverlåtelse. Staden kommer att ansöka om och påbörja förrättning. Ansökan om fastighetsbildningsåtgärder kan göras omgående. Fastighetsbildningsbeslut kan tas efter att detaljplanen vunnit laga kraft.

En ny tredimensionell fastighet avses bildas för bussterminalen. Denna utgörs av berggrum med tillhörande in- och utfarter, tekniska anläggningar samt resenärstré mot Katarinavägen. Om så anses lämpligt finns möjlighet att också fastighetsbilda bussterminalen så att denna utgörs av flera fastigheter. Eventuella utrymmen tillhörande/i anslutning till terminalverksamheten samt resenärstré mot Stadsgården inom Lokattens trappa kan komma att tillhöra terminalfastigheten eller utgöras av en egen fastighet.

Till följd av anläggande av berggrum kan befintliga anläggningar för teknisk försörjning behöva flyttas. Dessa kommer att förläggas i nya lägen, för vilka ledningsrätt eller annan erforderlig fastighetsbildningsåtgärd vidtas.

För det befintliga utrymmet i Katarinagaraget, som idag används för parkering, avses en tredimensionell fastighet bildas. Garaget omfattas dock av flera detaljplaner och fastighetsbildning fullföljs i kommande skeden när garaget till sin helhet är detaljplanelagt.

De utrymmen inom planområdet som kan komma att användas för centrumändamål kan ingå i handelsplatsen och bör i sådant fall ingå i den tredimensionella fastighet som avses bildas för denna. Den exakta avgränsningen och disponeringen av dessa ytor är emellertid ej fastlagd och kommer att avgöras i och med att projekteringen färdigställs. Därefter kan gränsdragning mellan olika fastigheter fastställas.

SERVITUT OCH GEMENSAMHETSANLÄGGNINGAR

I och med den komplexa uppbyggnaden kan installationer komma att behöva förläggas utanför bussterminalens fastighetsgränser. Dessa säkras i så fall med servitut.

Befintliga gemensamhetsanläggningar kan komma att behöva omprövas i samband med genomförande av detaljplanen. Ansökan om omprövning kan ske av berörda fastighetsägare eller kommun. Inrättande av nya gemensamhetsanläggningar sker efter ansökan av fastighetsägare.

Beslut om gemensamhetsanläggningar respektive servitut fattas av Lantmäterimyndigheten.

På plankartan finns ett x-område betecknat med x vilket ska säkra allmänhetens tillgänglighet mellan Katarinavägen och Stadsgården i form av trappa inom Lokattens trappor samt ny hiss mellan de olika nivåerna. För x-området ska officialservitut inrättas. Staden ska äga och ansvara för drift av hiss och trappa.

6. EKONOMISKA FRÅGOR

Finansieringen av bussterminalen är inte bara en fråga för staden och diskussioner förs med SL om hur fördelning kan komma att ske. Vidare diskussioner med SL avseende frågan pågår. Fördelningen av kostnaderna är i dagsläget dock inte klara.

7. TEKNISKA FRÅGOR

Eventuella befintliga ledningar som ligger inom planområdet och som berörs av genomförandet av bussterminalen läggs, om så är nödvändigt, om. Planerad bussterminal och övriga anläggningar avses anslutas till befintligt ledningsnät.

Den avloppstunnel som genomkorsar planområdet idag och som ska ersättas i nytt läge kommer att projekteras och genomföras parallellt med bygandet av

bussterminalen. Avloppstunneln korsar idag under tunnelbanan och ett nytt läge för denna har tagits fram. Byggandet av den nya avloppstunneln under tunnelbanan är en kritisk punkt och på vilket sätt detta ska göras kommer att diskuteras vidare och samrådats med tillsammans med SL.

8. ORGANISATORISKA FRÅGOR

ANSVARSFÖRDELNING

Stadsbyggnadskontoret ansvarar för upprättandet av detaljplan samt myndighetsutövning vid bygglovhantering.

Exploateringskontoret ansvarar för upprättandet av nödvändiga avtal.

Exploateringskontoret ansvarar för inlämnade av ansökan om miljödom till mark- och miljödomstolen.

Trafikutövare ansvarar för drift och underhåll av bussterminalen med tillhörande anläggningar, så som eventuella personalutrymmen i Lokattens trappor samt teknikutrymmen kopplade till terminalen.

Lantmäterimyndigheten ansvarar för fastighetsbildningsåtgärder.

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden slutar 10 år efter det att planen vunnit laga kraft.

HUVUDMANNASKAP

Staden har huvudmannaskap för allmän platsmark, på plankartan redovisad som GATA, HUVUDGATA samt PARK

9. TIDPLAN

Detaljplanen för bussterminalen i bergrum är en del av projekt Slussen. Nedan ses planprocessen för detaljplan samt den miljödom som omfattas av projektet. Därefter redovisas också en grovt uppskattad tidplan för genomförandet av hela Slussenprojektet inklusive byggandet av bussterminalen.

Planprocess detaljplan

Utställning	t.o.m. 13 februari 2012
Godkännande i stadsbyggnadsnämnden	1:a kvartalet 2012
Antagande i kommunfullmäktige	2:a kvartalet 2012
Överklagande	2012-2013
Laga kraft	2013

(Laga kraft kan ske efter det att eventuella överprövningar är behandlade. Tidpunkt för

laga kraft är således svår att förutsäga men kan ske tidigast en månad efter det att planen är antagen av KF under förutsättning att detaljplanen inte överklagas.)

Miljödom

Inlämning av ansökan februari 2012
Tillåtlighet och byggnadsdom 2013

Genomförande

Byggstart 2013
Färdig bussterminal att tas i bruk 2018
Färdig anläggning att tas i bruk (Slussen) 2020
(Med färdig anläggning avses här de delar som Stockholms stad ansvarar för, dvs. trafikanelläggningen, gator, torg och kajer, slussanläggning och avbördningsanordningar.)

10. MEDVERKANDE

Bussterminalen ingår som en del av projekt Slussen vilket är ett samarbetsprojekt inom Stockholms stad mellan exploateringskontoret, trafikkontoret och stadsbyggnadskontoret. Planförslaget är framtaget av Foster+Partners och Berg Arkitektkontor på uppdrag av och i samarbete med Stockholms stad.

Planhandlingarna är framtagna av Martin Schröder, stadsbyggnadskontoret.

Vid framtagandet av genomförandebeskrivningen har Andreas Burghauser, Elisabeth Hoffsten, Frida Granbom samt Anders Norlin, samtliga exploateringskontoret, medverkat.

Samråd har även skett med Lantmäterimyndigheten genom Anna Bremberg, Olof Sjöblom och Henrik Trofast.

Nina Åman
planchef

Martin Schröder
planarkitekt

